

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ ମାସିମରା

ଏମୁଦ୍ର ପଡ଼ନ ରୁ ପ୍ରାୟ ସାତ
ହଜାର, ଦୁଇଶିହୁ ଫୁଟ
ଉଚତାର, ସିମଳା ଶୈଳ ନିବାସ
ହିମାଳୟ କୋଳରେ ସାତ ପାହାଡ଼
ଶିରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା କାଳକା
ଠାର ଟଟକିମି, ଚଣ୍ଡିଗଢ଼ ଠାର

ସେମାନେ ଶାତଳ ଉଚ୍ଛ ସ୍ଥାନର
ସନ୍ଧାନ ନେଲେ । ସିମଳାର
ପ୍ରକଟିକ ଘ- ଜଙ୍ଗଲ, ଦୁର୍ବାରାନ୍ତ
ହେଲା । ଚଞ୍ଚମାନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ହେଲା । ଅନେକ ବିଳାସପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଟେଲ, ଗଲାଫ୍ କୋର୍ଟ, ରୋଡ଼ା

ବ୍ୟୟ ହେଉଥିଲା, ସାହେବମାନଙ୍କୁ
ଅଣ୍ଟା ରଖିବା ପାଇଁ । ସାରା
ଭାରତରେ ଦୁର୍ଭକ୍ଷର କରାଳ ଛାଇ
ଘୁରି ବୁଲୁଥିଲା ବେଳେ ଏଠାରେ
ଦଳେ ଦିନରାତି ମଉଜ
ମଜଳିସରେ ବୁଡ଼ି ରହୁଥିଲେ ।
ହଜାର ହଜାର ବେଶ୍ୟାମାନେ
ମଧ୍ୟ ଏହି ଧନକୁବେରଙ୍ଗୁ
ଆକୃଷ କରି ନିଜ ପେଟ
ପୋଷିବା ପାଇଁ ତେରା
ପକାଉଥିଲେ । ଅନେକ କୁମାରୀ
ନିଜ ପସଦର ସାଥ ପାଇବା ପାଇଁ

କାଳକା ସିମଳା ରେଳକୁ
ଯୁନେଥ୍ରୋ ହେରି ଚେଜରେ
ସଂରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାପତ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ
କରାଯାଇଛନ୍ତି । କାଶ୍ମୀର
ଉପଭ୍ୟକ୍ତାରେ ଆତଙ୍କବାଦ
କାର୍ଯ୍ୟକଲାପ ହେତୁ ଅନେକ
ପ୍ରଯ୍ୟେକ ସିମଳାର ଶାନ୍ତ
ପରିବେଶରେ ସମୟ
କଟାଇବାକୁ ପସବ କରୁଛନ୍ତି ।
ସିମଳାରେ ଥିବା ଦର୍ଶନୀୟ ଓ
ଆତିହାସିକ ସ୍ଥାନ ହେଲା,
ଭାଇସେରାଳ ଲଜ, ଆସେମ୍ବଲି
ଚାମର, ଅକଳାଣ୍ଡ ହାଉସ, କ୍ରିସ୍ତ
ଚର୍ଚ କର୍ଚନ କାସଲ, ଗେଟି

ଯଶସ୍ଵୀ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଉ. ସବ୍ରପଳୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ

ତା | ରତୀୟ ଦର୍ଶନ, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି,
ଧର୍ମ, କଳା ଓ ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ
ପରାକାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିବା ପୃଥିବୀରେ
ବୌଦ୍ଧିକ ଜଗତର ଉତ୍ସଳ ଜ୍ୟୋତିଷ,
ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରୀ, ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ
ତଥା ଭାରତର ଦିତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଡା
ସର୍ବପଲ୍ଲୀ । ରାଧାକୃଷ୍ଣନଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନକୁ
ସେପ୍ରେମୁର ମାସ ୫ ତାରିଖରେ ୧୯୭୨
ମସିହାରୁ ସମାଗ୍ର ଦେଶରେ ଗୁରୁଦିବିଷ ରୂପେ
ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ
୫ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୮୮୮ ରେ ମାୟାଙ୍କ
ଉତ୍ତର ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଚାଲିଶ ମାଇଲ ଦୂର
କ୍ଷୁଦ୍ରପଲ୍ଲୀ ତୁରୁତାଣୀ ଠାରେ ଏକ ସାଧାରଣ
ଗ୍ରାମର ପରିବାରରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ
ତାଙ୍କ ପିତା ଚାରସାମା ଥିଲେ ଜଣେ ପୂଜନ
୩ ଗ୍ରାମ ଅବଧାନ । ସଞ୍ଚ ହେଲେ
ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ଘର ପଦାକୁ ବାହାରୁ ନଥିଲେ,
ବରଂ ନିରୋଳାରେ ଏକୁଚିଆ ରହିବାକୁ ଭଲ
ପାଉଥିଲେ ଓ ପ୍ରତିଦିନ ସାବଧାନତା ସହ
ପସଦ କରୁଥିଲେ ।

ପାଉଥିଲେ ଓ ପ୍ରତିଦିନ ସାବଧାନତା ସହ ଚଳିବାକୁ
ପସଦ କରୁଥିଲେ ।

ଡେଲୋରରେ ଏଫ୍.୧. ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତରୀଁ
ହୋଇ ମାୟାଜର ଖୁଁଅଣ କଲେଜରେ ନାମ
ଲେଖାଇ ସେଠାରେ ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ସନ୍ମାନର ସହ
ଖୁଁବ ଭଲ ନମ୍ବର ରଖି ବି.୧. ପାଶ୍ କଲେ । ଅର୍ଥାତାବ
ତାଙ୍କ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତରାୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।
କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ, ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ମଧ୍ୟରେ ରହି
ମାତ୍ର ୨୦ ବର୍ଷ ବୟସରେ ମାୟାଜ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ
ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ନାନ ଲାଭ
କରି ସାତକୋରର ପାଶ୍ କଲେ । ଶିକ୍ଷା ପରିସମାପ୍ତି
ପରେ ମାତ୍ର ୨୧ ବର୍ଷ ବୟସରେ ୧୯୦୯ରେ
ମାୟାଜର ପ୍ରେସିଡେନ୍ କଲେଜରେ ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ

ଏହକାରୀ ଅଧ୍ୟାପକ ପଦରେ ଯୋଗଦେଲେ । ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଗାଧ ଜ୍ଞାନ, ଛାତ୍ରବସ୍ତଳତା ତଥା ନିରହଙ୍କାର ସ୍ଵଭାବ ଯୋଗୁଁ ସ୍ମଖ୍ୟାତି ଆର୍ଜନ କରି ସବୁ ମହିଳରେ ସେ ଆଦୃତି ଲାଭ କରିଥିଲେ । ୧୯୧୦ ମସିହାରେ ସୌଦାପେଟମ୍ଭିତ ଶିକ୍ଷକ ଡାଲିମ କଲେଜରୁ ଅଧିକ ନମ୍ବର ରଖି ଏଲ.ଟି. ଟିଗ୍ରା ଲାଭ କଲେ । ପ୍ରେସିଡେନ୍‌ କଲେଜରେ ଫର୍ମ ରହିବା ପରେ ୧୯୧୯ରେ ମହାଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଦର୍ଶନ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗୀୟ ମୂଖ୍ୟ ଭାବରେ ଯୋଗଦେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଗବେଷଣା ସମ୍ବଲିତ ଉଚ୍ଚକୋଟି ଦାର୍ଶନିକ ପ୍ରବନ୍ଧମାନ ଲଣ୍ଠନ୍ୟାସନାଲ ଜର୍ଣ୍ଣାଲ ଅପା ଏଥିକୁ, ମନିଷ, କୈଳିଷ ସମେତ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ରିଯାରେ ପ୍ରକଳିତ ହେଲା । କ୍ଲେମ୍ ସର୍ବଭାରତୀୟ ପ୍ରରତ୍ନରେ ଜଣେ ପ୍ରତିଭାସମନ୍ତ୍ର ଦାର୍ଶନିକ ଭାବରେ ସ୍ଥାକୃତି କରି କରି ବିମାନ ମନ୍ଦିର ଭାବ କରିଥିଲେ ।

୧ ୯ ୨ ୧ ରେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ମହିଶୁରରୁ
କଳିକତା ଯାଇ ସେଠାରେ ୧ ୯୩ ୧ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କଳିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସମ୍ମାଗ ପଞ୍ଚମ ଜର୍ଜ
ଦର୍ଶନ ଚେଯାଇ ପ୍ରଫେସର ପଦବୀରେ ଅଧିକ୍ଷିତ
ହୋଇଥିଲେ । ସେ ପି. ଏଚ. ଟି ଏବଂ ଡି. ଏସ. ସି
ଉପାଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ୧ ୯ ୨ ତାରେ
ଅକ୍ଷୁଫୋର୍ଡ ମାଞ୍ଚେଷ୍ଟର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଉପରେ
ହିନ୍ଦୁ ଜୀବନର ଦର୍ଶନ ଉପରେ ଏକ ବକ୍ତ୍ଵା ପ୍ରଦାନ
ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ । କଳିକତା
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ କାଳରେ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ
ହାତାର୍ତ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଅଞ୍ଚଳ୍ଜୀତୀୟ
ଦର୍ଶନ କଂଗ୍ରେସରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିଲେ ।
୧ ୯ ୨ ୯ ରେ ସେ ଅକ୍ଷୁଫୋର୍ଡ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର
ମାଞ୍ଚେଷ୍ଟର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାଚ୍ୟ ଧର୍ମ
ବିଭାଗରେ ଅଧ୍ୟାପକ ରୂପେ ଯୋଗଦେଇ ଧର୍ମ-
ନାତି, ଆଦର୍ଶ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ଅନେକ
ନିବନ୍ଧ ଉପସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ ।
ଆଦର୍ଶ ଓ ନୈତିକତାକୁ ମୂଳନାତି କରି ସଭ୍ୟତା
ଗଢିଉଠେ ବୋଲି ସେ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଥିଲେ ।
କିନ୍ତିକାଳ ପାଇଁ ସେ ବିଳାଗ୍ରୋ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର
ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସ୍ଵର୍ଗତଃ ଜବାହରଳାଲ ନେହେରୁଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ସୋଭିଏତ ସଂଘ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାପିତ
ହେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ସେ ଉପନିଷଦକୁ ଲଂରାଜୀ
ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଶ୍ରାନ୍ତ
ସୋଭି ଏତ, ରୁଷର ସର୍ବମାୟ କର୍ତ୍ତା ଥାଆନ୍ତି ।
ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ତାଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ କରିବା ଜଣେ
ସାଧାରଣ ପଦାଧୂକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ବ୍ୟାପାର
ଥିଲା । ମାତ୍ର ଭାରତର ଜଣେ ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ଦାର୍ଶନିକ
ତାଙ୍କ ଦେଶକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ ପାଇ ପ୍ରେରିତ
ହୋଇଥିବା ଜାଣିବା ପରେ ଶ୍ରାନ୍ତ, ନିଜ ଉପରୁ
ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ ରାଧାକୃଷ୍ଣନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ
ଜଣାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା ଯୋଗୁଁ ରୁଷ ଓ ଭାରତ
ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବନ୍ଧୁତା ଅତି ସୁଦୃତ ହୋଇପାରିଥିଲା ।
ମାତ୍ର ଶାରାରିକ ଅସୁନ୍ଦରୀ ତାଙ୍କୁ ବିଦେଶରେ ବେଶୀ
ଦିନ ରଖାଇ ପାରି ନ ଥିଲା । ଫଳରେ ସେ ଭାରତକୁ
ପ୍ରେରିଆସି ୧ ୯ ୨ ରେ ସବୁ ଦଳର ସମର୍ଥନରେ
ସର୍ବସାନ୍ତିକ୍ରମେ ଦେଶର ଉପରାଷ୍ଟପତି ହେଲେ ଏବଂ
ରାଜ୍ୟସଭାର ଅଧ୍ୟେଷ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିଥିଲେ ।

ଦର୍ଶନ ବିଭାଗର ଅଧ୍ୟାପକ ରୂପେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।
ଆଧ୍ୟାପକ ରୂପେ ରାଧାକୃଷ୍ଣନଙ୍କ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ
ଅଧ୍ୟାପନା ସ୍ଥରଣୀୟ । ମୂଳ୍ୟବୋଧଭିତ୍ତି ଶିକ୍ଷାର
ବିକାଶ ପାଇଁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ୧୯୩୪ରେ
ସେ ଆଶ୍ରମ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ହେଲେ ।
କୁଳପତିତ୍ବ ସମୟରେ ପ୍ରଶାସନିକ ପରିଚାଳନାଗତ
ଦକ୍ଷତା ଯୋଗୁଁ ସେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ପ୍ରିୟଭାଜନ
ହୋଇପାରିଥିଲେ । ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ
ମଦନମୋହନ ମାଲକ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ବନାରସ ହିନ୍ଦୁ
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ପଦବୀ ଗ୍ରହଣ କରିବା
ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ସେ ୧୯୩୯ରୁ ୧୯୪୮
ମର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ହାତିର ସରାରଗ୍ଯେ ସମ୍ବାଦନ

ଶୁଣାର ପରିବେଶ ତାଙ୍କୁ ବେଶ
 ସୁହାଜଲା । ଛୋଟ ଛୋଟ
 କଟେଜ, ହୋଟେଲମାନ ଗଡ଼ି
 ଉଠିଲା । ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଆଗମନରେ
 ଦଳଦଳ ଯୁଗୋପୀଯମାନେ
 ଏଠାରେ ରୁଣ୍ଡ ହେଲେ ।
 ସେମାନଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ
 ଭାରତୀୟମାନେ କୁଳି, ଖଳାସୀ,
 ଅଶ୍ଵିତାଳକ, ଧୋବା, ରୋଷାୟା,
 ଦୋକାନୀ ଭଳି କାମ କରି
 ଗୋରାଙ୍କ ସାଥଦେବା ହ
 ଅନେକ ଦେଖ
 ରାଜା ମା
 ମଧ୍ୟ ଆସିଲେ
 ହଜାର, ହଜାର
 ଭାରତୀୟ ମଧ୍ୟ
 ସାହେବମାନଙ୍କ
 ବିଳାସ ସାମାନ୍ୟ
 ପୋଷାକ ହଜାର

ଏଠାକୁ ଆସୁଥିଲେ । ୧୯୦୩
ମସିହାରେ ଅନେକ ଅର୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତି
କରି ସିମଳାକୁ ଏକ ରେଳପଥ
ଦ୍ୱାରା ସଂଯୋଗ କରାଗଲା ।
ସମତଳର କାଲକା ଷ୍ଣେଷନରୁ
ଏହାର ଦୂରତା ୧୦୦ କିମି ।
୩୮୦ଟି ପୋଲ ଓ ୧୦୦
ଗନେଲ ଦେଇ ଏହି ରେଳପଥ
ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୭
ଘନ୍ତା ସମୟ ଯିବାକୁ ଲାଗେ ।
ଅନେକ ଏତିହସିକ ସନ୍ଧିଲିଙ୍ଗୀର
ଚିହ୍ନ ସିମଳାରେ ରହିଛି ।
୧୮୮୩ ମସିହାରେ ଗଉର୍ଣ୍ଣର
ଜେନେରାଲ ଲର୍ଡ ବେଂଟିକ ଓ
ମହାରାଜା ରଣଜିତ ସିଂ୍ହ
ମଧ୍ୟରେ ଏଠାରେ ଆଲୋଚନା
ହୋଇଥିଲା । ୧୯୧୪

ହାଉସ, ସିମଳା ଥିଏଟର ମାଲ
ବିପଣୀ, ହନ୍ତୁମାନ ଯୋଆ,
ତାରାଦେବୀ ମନ୍ଦିର, କାଳୀ ବାତି
ଶ୍ୟାମା କାଳୀ ମନ୍ଦିର, ଇଣ୍ଡିଆନ
ଆଉତାନସ ଷ୍ଟର୍ ସେଂଚର, ଆର୍ମି
ମୁୟଜିଅମ । ସିମଳାର ମାଲ
ବିପଣୀରେରେ ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ
ମିଳେ । ଏଠାକୁ ଚାଲି ଚାଲି
ଯିବାକୁ ହୁଏ । ଆଗରୁ କେବଳ
ଭାଇସରାଯ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ବାଙ୍କ ଗାତି
ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଥିଲା । ସିମଳାର
ଉପର, ମର୍ଟି ଓ ତଳ ବଜାରକୁ
ଗନେଲ ଦ୍ୱାରା ଯୋଡ଼ାଇଛି ।
ଜସ୍ଯଶର ହେଉଛି ଏକ ସମତଳ
ଯାଗା, ମାଲ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ରହିଛି ।
ସମସ୍ତ ସାଂଘୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଦୁଇପଇସା ରୋଜଗାର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ, ମଦ ବୋତଳ, ଅପିଷ
ଆସିଲେ । ଶେଷରେ କଲିକତାରୁ ଫାଇଲମାନ ବୋହି ପାହାଡ
ରାଜଧାନୀ ।

ଗ୍ରାମକାଳରେ
ସି ମଳାକୁ
ଗ ଭ ଶ୍ଵର
ଜେନେରାଲ
ଲ ଡ
ଟେଲିଫିଲ୍

ପାଠ୍ୟରେ
ଉଠି ଗଲା
(୧୯୭୧
ମସିହା) ।
ଗଭିଷ୍ଣୁ ର
ଜେନୋଲା,
ସେ ନ୍ୟ
ମୁଖ୍ୟ ଓ
ତ । କୁ ର
ଅଧିକ ନ
କର୍ତ୍ତାନାନ
ସେଠୀଙ୍କୁ
ଗଲେ ।

ସିମଳାରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପରକୁ ଯାଉଥିଲେ । ରାଜଧାନୀ
ଗଠିକ, ଭିକ୍ଷୁରିଆନ ଓ ଚ୍ୟୁତର
ଶୈଳୀରେ ଉଚ୍ଚ ମିନାର, ଝିଲାଶ,
ବଡ଼ରକା ଦ୍ୱାରା ଥାଇ କାଠ ଓ
ହୋଇଥିବା ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞାନ
କାଠରେ ଉଚ୍ଚ ମିନାର, ଝିଲାଶ,
ବଡ଼ରକା ଦ୍ୱାରା ଥାଇ କାଠ ଓ
ହୋଇଥିବା ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞାନ

ମସିହାରେ ଚାନ୍ଦ, ତିର୍ବତ୍ତ ଓ
ଭାରତ ମଧ୍ୟରେ ସୀମା
ନିର୍ଭାରଣ କମିଟି ବସି
ମାକ୍ଷମୋହନ ଲାଇନ ଟଣା
ହୋଇଥିଲା । ୧୯୪୪
ମସିହାରେ ଲତ୍ତ ଓ ଭେଲ
ଭାରତର ସ୍ଵାଧୀନତା ବିଷୟରେ
ଆଲୋଚନା ପାଇଁ କ୍ୟାବିମେଟ
ମିଶନ ସହ ଭାରତୀୟ ନେତାଙ୍କ
ବୈଠକ ଏଠାରେ ବସାଇଥିଲେ
। ୧୯୭୨ ମସିହାରେ
ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରିରା ଗାନ୍ଧି ଓ
ପାକିସ୍ତାନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଜେତାଂ
ଭୁଗୋଳ ମଧ୍ୟରେ ପାକିସ୍ତାନୀ
ଯୁଦ୍ଧବୟା ମୁକ୍ତି ନେଇ ସିମଳା
ରୁକ୍ତି ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା ।
ସିମଳାଠାରେ ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆର
ସର୍ବଦୃହ୍ତ ବାଇକ ରାଲି ଅନୁଷ୍ଠାତ
୨୦୦୭ ମସିହାରୁ ହୋଇଆସୁଛି

